

Joensuun kaupungin rahoitus viisivuotiseen puutuotetekniikan tai tuotantotekniikan alan professuuriin

KH 10.10.2022 § 365
4315/02.05.01.01.02/2022

Opetus- ja kulttuuriministeriö on myöntänyt Itä-Suomen yliopistolle teknis-luonnontieteellisen alan koulutusvastuun 1.8.2023 alkaen. Koulutusvastuun myöntämisen yhtenä edellytyksenä oli, ettei koulutusvastuusta aiheudu ministeriölle lisärahoitustarvetta.

Diplomi-insinöörien koulutus (DI) käynnistyy kolmessa koulutusohjelmassa syksyllä 2023. Tekniikan alan asiantuntijoita koulutetaan Joensuussa fotonikan (25 aloituspaikkaa) ja kestävät teknologiat (40 aloituspaikkaa) sekä Kuopiossa teknillisen fysiikan (35 aloituspaikkaa) koulutusohjelmissa. Itä-Suomen yliopistossa tekniikan koulutus rakentuu jo olemassa olevan vahvan tutkimuksen ja koulutuksen perustalle.

Lähtökohtana on kehittää ja täydentää olemassa olevaa koulutusta entistä paremmin yritysten tarpeita vastaavaksi. Yliopistolla on monipuolista ja vaikuttavaa metsäbiotalouden, luonnonvarojen, fotonikan, ICT- ja materiaalitekniikan sekä laskennallisen fysiikan, ympäristöfysiikan ja lääketieteellisen teknologian tutkimusta. Lisäksi kauppa- ja oikeustieteiden tuottamat kokonaisuudet sekä vapaa sivuaineoikeus täydentävät valmistuvien diplomi-insinöörien osaamista, mikä lisää tekniikan alan koulutuksen houkuttelevuutta ja koulutuksen työelämärelevanssia.

Yritysten, kaupunkien ja muiden alueen toimijoiden vahva tuki koulutusvastuun myöntämiselle oli ratkaisevan tärkeää. Koulutuksen sisältöjä on rakennettu tiiviissä yhteistyössä alueen yritysten kanssa ja suunnittelussa huomioidaan yritys yhteistyön eri muodot. Näitä ovat esimerkiksi diplomi-insinöörityöt ja tekniikan kandidaatin tutkielmat yrityksissä ja yritysten aiheista, kesätyöpaikat yrityksissä, teollisuusharjoittelu osana opintoja, projektityökurssit yritysten aiheista ja yritys vierailijat mukana kursseilla.

Koulutuksen suunnittelua ja toteuttamista tukemaan on muodostettu ohjausryhmä, jonka yliopiston ulkopuolisia jäseniä ovat: Petri Lempiäinen, johtaja (Abloy Oy), Anssi Lehtikainen, toimitusjohtaja (Osuuskunta KPY), Antti Asikainen, tutkimusjohtaja (LUKE), Seppo Kuula, toimitusjohtaja (Unikie Oy), Milla Hintikka, johtaja (Metsä Wood), Juha Inberg, johtaja tuotekehitys- ja teknologia (Ponsse), Touko Apajalahti, korkeakoulupolitiikan neuvonantaja (Teknologiateollisuus ry), Jari Jokinen, toiminnanjohtaja (Tekniikan akateemiset TEK), Antti Vasara, toimitusjohtaja (VTT), Jouko Lampinen, dekaani (Aalto Yliopisto), Risto Ilmoniemi, professori (Aalto yliopisto), Nuutti Hyvönen, professori (Aalto yliopisto), Minnamari Vippola, varadekaani (Tampereen yliopisto) ja Esa Vakkilainen, professori (LUT). Ohjausryhmä toimii myös lahjoitusprofessuurien toimintaa tukevana ja ohjaavana ryhmänä.

Maaliskuussa Itä-Suomen yliopisto liittyi kansallisen tekniikan alan verkostoyliopiston FITechin jäseneksi, ja on mukana myös tekniikan alan diplomi-insinööri- ja arkkitehtikoulutuksen (DIA) kansallisessa yhteisvalinnassa. Vuoden 2023 yhteishaussa tekniikan alan valintakokeet järjestetään siten myös Joensuussa ja Kuopiossa.

Itä-Suomen yliopisto esittää, että Joensuun kaupunki lahjoittaa rahoituksen viisivuotiseen puutuotetekniikan tai tuotantotekniikan alan professuuriin (120 000 €/vuosi, yhteensä 600 000 euroa) ja Kuopion kaupunki viisivuotiseen Sulautetut järjestelmät, erityisesti terveysteknologioissa professuuriin (120 000 €/vuosi, yhteensä 600 000 euroa).

Puutuotetekniikan tai tuotantotekniikan alan professuuri (Joensuu)

Rekrytoitavan professorin odotetaan antavan korkean tason tieteellistä tutkimusta ja tarjoavan kandidaatin, maisterin ja tohtorin tason koulutusta yhdellä tai useammalla seuraavista aloista:

- puun ja puunjalostuksen päätuotteiden sekä teollisten tähteiden jalosteiden sovellukset nykyisissä ja uusissa arvoketjuissa, mekaanisen tuotannon yksikköprosesseissa
- puubiomassan jalostusteknologiat teollisuustuotteiksi ja niihin liittyvät laatu- ja käyttäjäkokemukset
- tuotelähtöinen TKI, innovaatioiden suunnittelu ja kaupallistaminen

Professuuri täydentää nykyistä osaamista erityisesti puun jalostuksen teknologioihin sekä teolliseen tuotantoon liittyvissä teemoissa ja mahdollistaa aikaisempaa aktiivisemmän yritys yhteistyön alueella sekä tukee Joensuun seudun metsäbiotalouden alan kehittämistavoitteita sekä useita älykkään erikoistumisen alueellisia painoaloja.

Markku Hauta-Kasari Itä-Suomen yliopistolta esittelee asiaa kokouksessa.

Liitteenä hakemus lahjoitusprofessuuri. Oheismateriaalina esitys tekniikan koulutus Itä-Suomen yliopistossa.

Valmistelija: strategiajohtaja

Kaupunginjohtajan päätösehdotus:

Kaupunginhallitus päättää, että

1. Joensuun kaupunki lahjoittaa rahoituksen viisivuotiseen vuosille 2023-2027 puutuotetekniikan tai tuotantotekniikan alan professuuriin. Lahjoitus on enintään 120 000 €/vuosi, ja viiden vuoden aikana yhteensä enintään 600 000 euroa.
2. Lahjoituksen ehdoksi asetetaan, että Joensuu saa nimetä edustajansa DI-koulutuksen ohjausryhmään, joka toimii samalla myös lahjoitusprofessuurien ohjausryhmänä.
3. Lahjoituksen ehdoksi asetetaan lisäksi, että lahjoitusprofessuurien toiminnalle ja vaikuttavuudelle määritetään ohjausryhmässä toiminnan käynnistyessä strategiset tulostavoitteet ja onnistumisen mittarit erityisesti elinkeinoyhteistyötä koskien. Tuloksellisuudesta raportoidaan ohjausryhmälle ja kaupungeille kerran vuodessa viimeisen vuosineljänneksen aikana.

Päätös:

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Seppo Eskelinen, Merja Mäkisalo-Ropponen ja Jussi Wihonen poistuivat kokouksesta asian käsittelyn aikana.

Strategiajohtaja Sami Laakkonen ja varadekaani Markku Hauta-Kasari Itä-Suomen yliopistolta olivat kokouksessa asiantuntijoina asian käsittelyn aikana.